

Landbruksforsikring

VILKÅR GJELDENE FRA

2011

Generelle

Næringslivsvilkår for forsikringsavtalen

Landbruksforsikring AS
Postboks 1897 Vika
0124 Oslo

 Tlf. 22 94 10 50

post@landbruksforsikring.no

Innholdsfortegnelse

1 FORSIKRINGSAVTALEN BESTÅR AV	3
2 FORHOLD TIL FORSIKRINGSAVTALELOVEN	3
3 INFORMASJON OM GARANTIORDNINGEN	3
4 FORNYELSE OG FORSIKRINGSTAKERS RETT TIL OPPSIGELSE.....	3
5 SELSKAPETS RETT TIL Å SI OPP FORSIKRINGEN .	4
5.1 OPPSIGELSE VED MANGLENDE PREMIEBETALING	4
5.2 OPPSIGELSE VED KONKURS	4
5.3 OPPSIGELSE VED FEIL ELLER MANGLENDE OPPLYSNINGER.....	4
5.4 OPPSIGELSE VED SÆRLIGE GRUNNER.....	4
6 OPPHØR VED EIERSKIFTE	4
7 TILGODE PREMIE OG SKYLDIG PREMIE	4
7.1 NÅR FORSIKRINGEN OPPHØRER I FORSIKRINGSTIDEN .	4
7.2 VED ENDRINGER AV FORSIKRINGER SOM ER I KRAFT ..	4
8 SIKKERHETSFRSKRIFTER - HVA SIKREDE MÅ SØRGE FOR.....	4
SIKRING MOT TYVERI OG HÆRVERK.....	5
8.1 BESKYTTELSESKRAV B1	5
8.1.1 Dører, porter, luker og lignende åpninger:	5
8.1.2 Dører, porter, luker og lignende åpninger som ikke vender mot beferdet område:	5
8.1.3 Vinduer, også vindu i dør.....	5
8.1.4 Hengslede vinduer i butikk og lagerlokale	5
8.1.5 Sikringsutstyr.....	5
8.2 BESKYTTELSESKLASSE B2.....	7
8.2.1 Dører, porter, luker og lignende åpninger	7
8.2.2 Dører, porter, luker og lignende åpninger som ikke vender mot beferdet område	7
8.2.3 Vinduer, også vindu i dør og dør av glass	7
8.2.4 Sonesikring	8
8.2.5 Sikringsutstyr.....	8
8.3 BESKYTTELSESKLASSE B3.....	9
8.3.1 Dører, porter, luker og lignende åpninger	9
8.3.2 Dører, porter, luker og lignende åpninger som ikke vender mot beferdet område	9
8.3.3 Vinduer, også vindu i dør og dør av glass	9
8.3.4 Sikringsutstyr.....	10
9 FØLGENE AV Å GI FEIL OPPLYSNINGER.....	11
10 GROV UAKTSOMHET OG FORSETT	11
11 VINNINGSFORBUD	11
12 BETYDNINGEN AV ANDRES HANDLINGER (IDENTIFIKASJON).....	11
13 FRIST TIL Å MELDE KRAV OM ERSTATNING ...	12
14 SKJØNN	12
15 FØLGER AV KRIG OG KRIGSLIGNENDE TILSTANDER.....	12
16 SKADE VED TERRORHANDLINGER	12
17 FARLIG SPREDNING AV BIOLOGISKE ELLER KJEMISKE SUBSTANSER MED MER.....	13
18 FORSIKRINGSSSELKAPENES FELLES REGISTRE 13	
18.1 FORSIKRINGSSSELKAPENES SENTRALE SKADEREGISTER	13
18.2 REGISTER FOR FORSIKRINGSSØKERE OG FORSIKREDE	13
18.3 REGISTER OVER LIVSFORSIKRING OG PENSJON	13
19 NORSKE LOVER OG DOMSTOLER	14
20 VALUTA.....	14
21 RENTER VED ERSTATNINGSOPPGJØR.....	14
22 NEMNDBEHANDLING.....	14
23 REKLAMASJON OG KLAGE.....	14
24 DEFINISJONER.....	14

GENERELLE VILKÅR

1 Forsikringsavtalen består av

- forsikringsbeviset
- eventuelle sikkerhetsforskrifter
- forsikringsvilkårene
- eventuell avtale ved kollektive forsikringer

og reguleres av:

- Forsikringsavtaleloven av 16. juni 1989 nummer 69
- Naturskadeforsikringsloven av 16. Juni 1989 nummer 70
- det øvrige lovverket

Teksten i forsikringsbeviset gjelder foran forsikringsvilkår og sikkerhetsforskrifter. Ved konflikt mellom bestemmelser i forsikringsavtalen, går mer spesielle bestemmelser foran mer generelle bestemmelser.

2 Forhold til Forsikringsavtaleloven

I disse generelle vilkårene gjengis noen av reglene fra forsikringsavtaleloven i forkortet form. Gjengivelsen verken begrenser eller utvider plikter eller rettigheter i forhold til forsikringsavtalelovens regler. Der reglene i forsikringsavtaleloven fravikes eller der det kommer bestemmelser i tillegg, er dette angitt. Punktene 7.2, 14, 15, 16, 17, 19 og 20 kommer i sin helhet i tillegg til Forsikringsavtaleloven.

Forsikringsbeviset, forsikringsvilkårene, sikkerhetsforskriftene og avtale ved kollektive forsikringer gjelder foran lovbestemmelser som kan fravikes.

Med selskapet menes Landbruksforsikring AS.

3 Informasjon om garantiordningen

Selskapet er med i en garantiordning som skal hjelpe de sikrede hvis selskapet ikke har penger til å betale erstatninger i henhold til skadeforsikringsavtalene, se Lov av 6. desember 1996 nummer 75 og særlig forskrift av 22. desember 2006 nummer 1617 om garantiordning for skadeforsikring. Garantiordningen har maksimalbeløp per krav. Ordningen dekker blant annet ikke kredittforsikring, livsforsikring, energiforsikring, luftfartsforsikring, sjøforsikring eller næringsforsikringer for større næringsdrivende. For detaljer viser vi til forskriften.

4 Fornyelse og forsikringstakers rett til oppsigelse

Forsikringsavtalen er bindende i avtalt forsikringstid, normalt ett år. Likevel kan forsikringstakeren si opp avtalen dersom forsikringsbehovet faller bort eller det foreligger andre særlige grunner. Forsikringstakeren kan flytte forsikringsavtalen til annet forsikringssselskap med en måneds varsel. For kollektive forsikringer kan flytteretten være fjernet ved avtale.

Forsikringstakeren kan ellers si opp forsikringsavtalen fra utløpet av forsikringsperioden dersom selskapet varsles om dette innen forsikringstidens utløp.

Individuelle livsforsikringer kan sies opp av forsikringstaker på ethvert tidspunkt.

Forsikringen fornyes for ett år av gangen dersom forsikringstakeren ikke nytter sin rett til oppsigelse.

Vilkår og premie kan endres ved hvert hovedforfall.

Se forsikringsavtalelovens kapittel 3 for skadeforsikring og kapittel 12 for personforsikring.

Ved terminvis betaling kan det beregnes et premietillegg.

Ved manglende betaling påløper et purregebyr.

5 Selskapets rett til å si opp forsikringen

5.1 Oppsigelse ved manglende premiebetaling

Dersom de angitte betalingsfrister ikke overholdes, vil forsikringsavtalen i sin helhet opphøre. Dette innebærer at selskapet ikke dekker skader som oppstår etter varslet opphørsdato.

Se forsikringsavtalelovens kapittel 5 for skadeforsikring og kapittel 14 for personforsikring.

5.2 Oppsigelse ved konkurs

Dersom forsikringstaker i forsikringstiden erklæres konkurs, kan selskapet si opp forsikringsavtalen hvis det er rimelig. Denne bestemmelse gjelder i tillegg til forsikringsavtaleloven.

Selskapets rett til oppsigelse ved konkurs gjelder ikke for individuelle livsforsikringer.

Se Forsikringsavtalelovens § 3-7 og § 12-4.

5.3 Oppsigelse ved feil eller manglende opplysninger

Dersom opplysningsplikten er forsømt, kan selskapet si opp forsikringen. Se punkt 9.

5.4 Oppsigelse ved særlige grunner

Selskapet kan for øvrig si opp forsikringen ved hovedforfall når det foreligger særlige grunner og oppsigelse er rimelig.

I forsikringstiden kan selskapet si opp forsikringen etter forsikringstilfellet, hvis oppsigelse er rimelig. Denne bestemmelsen gjelder i tillegg til forsikringsavtaleloven.

Selskapets rett til oppsigelse ved særlige grunner gjelder ikke for individuelle livsforsikringer.

Se forsikringsavtalelovens § 3-3, § 3-5 og § 3-7 for skadeforsikring og § 12-4, § 12-7 og § 13-3 for personforsikring.

6 Opphør ved eierskifte

Forsikringsavtalelovens § 7-2 er fraveket.

I stedet gjelder følgende:

Skifter den ting forsikringen er knyttet til eier, faller forsikringen bort. Selskapet svarer likevel for forsikringstilfeller som inntre innen fjorten dager etter eierskiftet. Forsikringen bortfaller uansett når den nye eier har tegnet forsikring.

7 Tilgode premie og skyldig premie

7.1 Når forsikringen opphører i forsikringstiden

Dersom forsikringen opphører i forsikringstiden, beregnes tilgodepremie for gjenstående del av forsikringstiden.

For noen forsikringer foretas beregningen etter korttids- eller sesongtabell. Nærmere regler er gitt i de aktuelle forsikringsvilkårene.

7.2 Ved endringer av forsikringer som er i kraft

Tilgodepremie over *kr 100* på grunn av endringer i forsikringsforholdet returneres kunden.

Tilgodepremie på *kr 100* eller mindre blir trukket fra ved neste premievarsel.

Skyldig premie over *kr 100* kreves inn særskilt.

Dersom skyldig premie er *kr 100* eller mindre, kreves manglende premie inn sammen med premien ved neste forfall.

8 Sikkerhetsforskrifter - hva sikrede må sørge for

For enkelte forsikringer gjelder sikkerhetsforskrifter. De stiller krav til adferd, kvalifikasjoner og sertifikater som er egnet til å

forebygge eller begrense skade. Sikkerhetsforskriftene fremgår av forsikringsavtalen og er påpekt i forsikringsbeviset. Ved brudd på sikkerhetsforskriftene kan retten til erstatning falle bort eller bli redusert, se

forsikringsavtalelovens § 4-8. Se også identifikasjonsbestemmelsene i punkt 12.

Sikring mot tyveri og hærverk

8.1 Beskyttelseskrav B1

Sikkerhetsforskriften omfatter samtlige adkomstdører, vinduer og andre åpninger til egne lokaler. For lokaler med offentlig påbudt rømningsvei gjelder følgende særbestemmelser:

I den tid lokalene er bemannet, må samtlige dører i disse rømningsveier være ulåst eller kunne åpnes innenfra i overensstemmelse med de stedlige myndigheters anvisning. I den tid lokalene er ubemannet, må disse være låst i henhold til selskapenes forskrifter.

Veiledning for gjennomføring av sikkerhetsforskriftene finnes i "Håndbok i innbruddssikring for næringslivet", FG-publikasjon nummer 111.

Der det under beskyttelsesklasse B1 kreves sikringsutstyr, gjelder minimumskravene i punkt 8.1.5.

8.1.1 Dører, porter, luker og lignende åpninger:

1. skal være låst med en FG-godkjent låseenhet. I lokaler som bare har vinduer beliggende minst 4 meter over bakkenivå, utbygg eller andre konstruksjoner og gjenstander som gir innklatringsmuligheter, kan låseenheten i dører til lokalene ha innvendig knappvrider hvis dør, og felt som grenser til dør, er uten vindu, eller glass i vindu er minst av sikkerhetsglass eller sikret med polykarbonatplate.
2. skal ha låseenhet som holder dør og karm sammen hvis karm ikke har anlegg mot veggstender
3. som er skyvbare skal være låst til karm eller annen fast bygningskonstruksjon

4. må aldri ha nøkler stående i låsen
5. som er to-fløyede skal sikres med stål kantskåter med hevearm, stål bolteskåter med låst bolt, låst bom eller annen tilsvarende sikring av det passive dørblad
6. skal være sikret slik at de ikke kan åpnes ved demontering av hengslene fra utsiden

8.1.2 Dører, porter, luker og lignende åpninger som ikke vender mot beferdet område:

1. skal være godkjent etter NS 3170, eller ha samme styrke og stivhet som 35 millimeter kompakt tredør uten vindu. For kontorer gjelder dette kun dør i yttervegg.
2. Hvis det er glass eller andre svake felt i dør til butikk, tilhørende lager og andre lokaler som gir tilgang til butikken, skal det være beskyttet alternativt med:
  - sikkerhetsglass
  - polykarbonatplate
  - gitter
  - rullesjalusi
  - lem

8.1.3 Vinduer, også vindu i dør

1. Vinduer skal være lukket og haspet eller låst.
2. Glass i vinduer og dører, som er plassert lavere enn 4 meter over bakkenivå, utbygg eller andre konstruksjoner og gjenstander som gir innklatringsmuligheter, skal være sikret slik at glasset ikke kan fjernes fra utsiden med lett håndverktøy.

8.1.4 Hengslede vinduer i butikk og lagerlokale

Hengslede vinduer i butikk og lagerlokale som butikken bruker skal være låst med vinduslås når vinduene er plassert lavere enn 4 meter over bakkenivå, utbygg eller andre konstruksjoner og gjenstander som gir innklatringsmulighet.

8.1.5 Sikringsutstyr

Der det (under beskyttelsesklasse B1) kreves sikringsutstyr gjelder følgende regler:

1. Sikkerhetsglass
  - skal være typegodkjent av FG eller

testet og sertifisert etter NS 3217, motstandsklasse B1 (NS 3215) eller bedre

- skal være sikret spesielt mot demontering. Det vises til: "Anbefalte retningslinjer for montering av sikkerhets- og brannhemmende ruter". (Glassbransjeforbundet i Norge.)
- montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevd for dør.

2. Gitter

- skal være typegodkjent av FG eller være laget av:
stål med minst 8 millimeter i diameter eller av stål med tilsvarende tverrsnitt med minst 5 millimeter tykkelse og kan ha maskestørrelse inntil 10 x 50 centimeter eller stål med minst 5 millimeter diameter eller av stål med tilsvarende tverrsnitt med minst 4 millimeter tykkelse og kan ha maskestørrelse inntil 3 x 7 centimeter.
- som ikke er fastmontert skal være låst med FG-godkjente låsenheter som krevd for dør
- skal ha festeanordninger som minst tilsvarer gitterets styrke, som for eksempel 6 millimeter gjennomgående bolter med ikke over 40 centimeter avstand. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.
Rulle/skyvegitter skal alltid festes til fast karm eller bygningskonstruksjon.
- montert på hengsel eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevd for dør.

3. Rullesjalusi

- skal være typegodkjent av FG eller være laget av stållammeller av minst 1,2 millimeter tykkelse, som er helt tette
- skal løpe i egne skinner eller kanaljern, slik at dette ikke kan demonteres i lukket stilling
- skal være låst med FG-godkjente låsenheter som krevd for dør
- skal ha festeanordninger som minst tilsvarer rullesjalusiets styrke, som for eksempel 6 millimeter gjennomgående bolter med ikke over 40 centimeter avstand. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden. Rullesjalusi skal alltid monteres fast til karm eller

bygningskonstruksjon.

4. Lem

- skal være av minst 15 millimeter kryssfinérplate, minst 1,5 millimeter stålplate eller ha tilsvarende styrke
- som ikke er fastmontert skal være låst med FG-godkjente låsenheter som krevd for dør
- skal ha festeanordninger som minst tilsvarer lemmens styrke, for eksempel 6 millimeter gjennomgående bolter med ikke over 40 centimeter avstand
- montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevd for dør

5. Polykarbonatplate

- skal være minst 6 millimeter tykk
- skal monteres på innsiden i tillegg til vanlig glass
- skal ha festeanordninger som minst tilsvarer polykarbonatplatens styrke, som for eksempel 6 millimeter gjennomgående bolter med ikke over 20 centimeter avstand. Det må benyttes store stoppskiver eller langsgående flatjern. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.
- montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevd for dør.

6. Bom

- skal være av stål og tilfredsstillende:
Utvendig: Minst 60 x 10 millimeter eller tilsvarende styrke
Innvendig: minst 50 x 8 millimeter eller tilsvarende styrke
- skal være festet slik at det tilsvarer bommens styrke. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.
- skal låses med FG-godkjent hengelås. Det skal benyttes minimum klasse 2 innvendig og minimum klasse 3 utvendig.
- skal ha hengelåsbeslag av stål, og beslaget skal ha samme styrke og dimensjon som hengelåsbøyle.
- skal være slik at beslagets og hengelåsens bøyle skal fylle hverandre.
- utvendig, skal ha hengelåsbeslag som er slik konstruert at det beskytter låsen.

7. Hengelåsbeslag
  - skal være FG-godkjent og ha samme klasse som hengelåsen. Dette gjelder klasse 3, 4 og 5.
  - skal være festet til karm eller vegg i henhold til produsentens anvisninger. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.
8. Bakkantbeslag skal være slik utformet at det sammen med hengsler med mere gir døren samme motstandskraft mot oppbryting på hengselsiden (bakkant) som på låssiden.

8.2 Beskyttelsesklasse B2

Sikkerhetsforskriften omfatter samtlige adkomstdører, vinduer og andre åpninger. For lokaler med offentlig påbudt rømningsvei gjelder følgende særbestemmelser:

I den tid lokalene er bemannet, må samtlige dører i disse rømningsveier være ulåste eller kunne åpnes innenfra i overensstemmelse med de stedlige myndigheters anvisning. I den tid lokalene er ubemannet, må disse være låst i henhold til selskapenes forskrifter.

Veiledning for gjennomføring av sikkerhetsforskriftene finnes i "Håndbok i innbruddssikring for næringslivet", FG – publikasjon nummer 111.

Der det under beskyttelsesklasse B2 kreves sikringsutstyr gjelder minimumskravene i punkt 8.2.5.

8.2.1 Dører, porter, luker og lignende åpninger

1. skal være låst med minst en FG-godkjent låseenhet
2. skal ha låsenheter som holder dør og karm sammen hvis karm ikke har anlegg mot veggstender
3. som er skyvbare skal være låst til karm eller annen fast bygningskonstruksjon
4. må aldri ha nøkler stående i låsen
5. som er to-fløyede skal sikres med stål kantskåter med hevearm, stål bolteskåter med låst bolt, låst bom eller annen tilsvarende sikring av det passive dørblad
6. som er utadslående skal være sikret med

minst to bakkantbeslag, eller annen sikring med tilsvarende styrke og funksjon.

7. som har trekarm skal alltid være sikret med minst to bakkantbeslag

8.2.2 Dører, porter, luker og lignende åpninger som ikke vender mot beferdet område

1. skal være låst med minst 2 FG-godkjente låsenheter, hvorav den ene kan ha innvendig knappvrider. Avstand mellom låser bør være minst 40 centimeter.
2. skal være godkjent etter NS 3170 eller ha samme styrke og stivhet som 35 millimeter kompakt tredør uten vindu

8.2.3 Vinduer, også vindu i dør og dør av glass

1. Vinduer skal være lukket og haspet eller låst. Nedenfor nevnte bestemmelser om sikring av vinduer gjelder bare vinduer som er plassert lavere enn 4 meter over bakkenivå, utbygg eller andre konstruksjoner og gjenstander som gir innklatringsmulighet.
2. Glass i vinduer og i dører skal være sikret slik at glasset ikke kan fjernes fra utsiden med lett håndverktøy.
3. Glass i vinduer, også vindu i dør og dør av glass, skal være sikret med ett av alternativene:
  - gitter
Gitterets maskevidde skal være slik at varer ikke kan fjernes gjennom gitterets maskeåpning, eller varene skal tilleggs sikres.
  - rullesjalusi
  - sikkerhetsglass
  - polykarbonatplate
  - lem

Verdien av utstilte varer nærmere enn 1,5 meter fra sikret vindu må ikke overstige kr 60 000.

4. Dersom ikke annet er avtalt, kan utstillingsvinduer mot beferdet område være usikret hvis de har en oppdelt glassflate på mer enn 1,5 kvadratmeter. Er glasset montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal rammen være

låst med FG-godkjente låsenheter som krevd for dør.

- Verdier av utstilte varer nærmere enn 1,5 meter fra usikret vindu må ikke overstige kr 10 000.
- Går innbruddstyven inn i lokalet gjennom usikret utstillingsvindu og lokalet ikke er sikret med FG-godkjent innbruddsalarmanlegg, er egenandelen minst 20 % av skaden.

5. Faste vinduer under 1,5 meter, som ligger direkte over og i tilknytning til usikret utstillingsvindu, kan være usikret.

8.2.4 Sonesikring

Kravene til sikring kan begrenses til å omfatte de attraktive områdene/varene, dersom det framgår av forsikringsbeviset at det er avtalt. Virksomheten for øvrig skal i så fall være sikret etter beskyttelsesklasse B1, og lokalene skal være dekket med FG-godkjent innbruddsalarmanlegg med alarmklasse minst EA 2.

8.2.5 Sikringsutstyr

Der det kreves sikringsutstyr gjelder følgende regler:

1. Sikkerhetsglass

- skal være typegodkjent av FG eller testet og sertifisert etter NS 3217, motstandsklasse B1 (NS 3215) eller bedre.
- skal være sikret spesielt mot demontering. Det vises til "anbefalte retningslinjer for montering av sikkerhets- og brannhemmende ruter". (Glassbransjeforbundet i Norge.)
- montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevd for dør.

2. Gitter

- skal være typegodkjent av FG eller være laget av stål med minst 8 millimeter i diameter eller av stål med tilsvarende tverrsnitt med minst 5 millimeter tykkelse og kan ha maskestørrelse inntil 10 x 50 centimeter eller stål med minst 5 millimeter i diameter eller av stål med tilsvarende tverrsnitt med minst 4 millimeter tykkelse og kan ha maskestørrelse inntil 3 x 7 centimeter.

- som ikke er fastmontert skal være låst med FG-godkjente låsenheter som krevd for dør
- skal ha festeordninger som minst tilsvarer gitterets styrke, som for eksempel 6 millimeter gjennomgående bolter med ikke over 40 centimeter avstand. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden. Rulle-/skyvegitter skal alltid festes til fast karm eller bygningskonstruksjon.
- montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevd for dør

3. Rullesjalusi

- skal være typegodkjent av FG eller være laget av stålrammer av minst 1,2 millimeter tykkelse som er helt tette.
- skal løpe i egne skinner eller kanaljern, slik at dette ikke kan demonteres i lukket stilling.
- skal være låst med FG-godkjente låsenheter som krevd for dør.
- skal ha festeordninger som minst tilsvarer rullesjalusiets styrke, som for eksempel 6 millimeter gjennomgående bolter med ikke over 40 centimeter avstand. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden. Rullesjalusi skal alltid monteres til fast karm eller bygningskonstruksjon.

4. Lem

- skal være av minst 15 millimeter kryssfinérplate, minst 1,5 millimeter stålplate eller ha tilsvarende styrke
- som ikke er fastmontert skal være låst med FG-godkjente låsenheter som krevd for dør
- skal ha festeordninger som minst tilsvarer lemmens styrke, som for eksempel 6 millimeter gjennomgående bolter med ikke over 40 centimeter avstand. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.
- montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevd for dør

5. Polykarbonatplate

- skal være av minst 6 millimeter tykk
- skal monteres på innsiden i tillegg til vanlig glass
- skal ha festeordninger som minst tilsvarer polykarbonatplattens styrke,

som for eksempel 6 millimeter gjennomgående bolter med ikke over 20 centimeter avstand. Det må benyttes store stoppskiver eller langsgående flatjern. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

- montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevd for dør

6. Bom

- skal være av stål og tilfredsstillende: Utvendig: Minst 60 x 10 millimeter eller tilsvarende styrke Innvendig: Minst 50 x 8 millimeter eller tilsvarende styrke
- skal være festet slik at det tilsvarer bommens styrke. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.
- skal låses med FG-godkjent hengelås. Det skal benyttes minimum klasse 2 innvendig og minimum klasse 3 utvendig.
- skal ha hengelåsbeslag av stål, og beslaget skal ha samme styrke og dimensjon som hengelåsbøylene
- skal være slik at beslagets og hengelåsens bøyle skal fylle hverandre
- utvendig, skal ha hengelåsbeslag som er slik konstruert at det beskytter låsen.

7. Hengelåsbeslag

- skal være FG-godkjent og ha samme klasse som hengelåsen. Dette gjelder klasse 3, 4 og 5.
- skal være festet til karm eller vegg i henhold til produsentens anvisninger. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

8. Bakkantbeslag

skal være slik utformet at det sammen med hengsler med mer gir døren samme motstandskraft mot oppbryting på hengselsiden (bakkant) som på låssiden.

8.3 Beskyttelsesklasse B3

Sikkerhetsforskriften omfatter samtlige adkomstdører, vinduer og andre åpninger. For lokaler med offentlig påbudt rømningsvei gjelder følgende særbestemmelser: I den tid lokalene er bemannet, må samtlige dører i disse rømningsveier være ulåste eller kunne åpnes innenfra i overensstemmelse

med de stedlige myndigheters anvisning. I den tid lokalene er ubemannet, må disse være låst i henhold til selskapenes forskrifter.

Veiledning for gjennomføring av sikkerhetsforskriftene finnes i "Håndbok i innbruddsforsikring for næringslivet", FG-publikasjon nummer 111. Der det under beskyttelsesklasse B3 kreves sikringsutstyr, gjelder minimumskravene i punkt 8.3.4.

8.3.1 Dører, porter, luker og lignende åpninger

1. skal være låst med minst to FG-godkjente låsenheter. Avstand mellom låser bør være minst 40 centimeter.
2. skal ha låsenheter som holder dør og karm sammen dersom karm ikke har anlegg mot veggstender
3. som er skyvbare skal være låst til karm eller annen fast bygningskonstruksjon
4. må aldri ha nøkler stående i låsen
5. som er to-fløyede skal sikres med stål kantskåter med hevearm, stål bolteskåter med låst bolt, låst bom eller annen tilsvarende sikring av det passive dørblad
6. som er utadslående skal være sikret med minst to bakkantbeslag, eller annen sikring med tilsvarende styrke og funksjon
7. som har trekarm skal alltid være sikret med minst to bakkantbeslag

8.3.2 Dører, porter, luker og lignende åpninger som ikke vender mot beferdet område

skal være godkjent etter NS 3170 eller ha samme styrke og stivhet som 35 millimeter kompakt tredør uten vindu.

8.3.3 Vinduer, også vindu i dør og dør av glass

1. Vinduer skal være lukket og haspet eller låst. Nedenfor nevnte bestemmelser om sikring av vinduer gjelder bare vinduer som er plassert lavere enn 4 meter over bakkenivå, utbygg eller andre konstruksjoner og gjenstander som gir innklatringsmulighet.

2. Glass i vinduer og i dører skal være sikret slik at glasset ikke kan fjernes fra utsiden med lett håndverktøy.
3. Glass i vinduer, også vinduer i dør og dør av glass, skal være sikret med ett av alternativene:
  - gitter
Gitterets maskevidde skal være slik at varer ikke kan fjernes gjennom gitterets maskeåpning, eller varene skal tilleggs sikres.
  - rullesjalusi
  - sikkerhetsglass
  - polykarbonatplate
  - lem

Verdien av utstilte varer nærmere enn 1,5 meter fra sikret vindu må ikke overstige kr 60 000.

8.3.4 Sikringsutstyr

Der det kreves sikringsutstyr gjelder følgende regler:

1. Sikkerhetsglass
  - skal være typegodkjent av FG eller testet eller sertifisert etter NS 3217, motstandsklasse B1 (NS 3215) eller bedre.
  - skal være sikret spesielt mot demontering. Det vises til: "Anbefalte retningslinjer for montering av sikkerhets- og brannhemmende ruter". (Glassbransjeforbundet i Norge.)
  - montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevd for dør.
2. Gitter
  - skal være typegodkjent av FG eller være laget av stål med minst 8 millimeter i diameter eller av stål med tilsvarende tverrsnitt med minst 5 millimeter tykkelse og kan ha maskestørrelse med inntil 10 x 50 centimeter eller stål med minst 5 millimeter i diameter eller av stål med tilsvarende tverrsnitt med minst 4 millimeter tykkelse og kan ha maskestørrelse inntil 3 x 7 centimeter.
  - som ikke er fastmontert skal være låst med FG-godkjente låsenheter som krevd for dør
  - skal ha festeanordninger som minst tilsvarer gitterets styrke, som for eksempel 6 millimeter gjennomgående bolter med ikke over 40 centimeter avstand. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden. Rulle-/skyvegitter skal alltid festes til fast karm eller bygningskonstruksjon.
  - montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevd for dør.
3. Rullesjalusi
  - skal være typegodkjent av FG eller være laget av stållameller av minst 1,2 millimeter tykkelse som er helt tette
  - skal løpe i egne skinner eller kanaljern, slik at dette ikke kan demonteres i lukket stilling
  - skal være låst med FG-godkjente låsenheter som krevd for dør
  - skal ha festeanordninger som minst tilsvarer rullesjalusiets styrke, som for eksempel 6 millimeter gjennomgående bolter med ikke over 40 centimeter avstand. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden. Rullesjalusi skal alltid monteres til fast karm eller bygningskonstruksjon.
4. Lem
  - skal være av minst 15 millimeter kryssfinérplate, minst 1,5 millimeter stålplate eller ha tilsvarende styrke
  - som ikke er fastmontert skal være låst med FG-godkjente låsenheter som krevd for dør
  - skal ha festeanordninger som minst tilsvarer lemmens styrke, som for eksempel 6 millimeter gjennomgående bolter med ikke over 40 centimeter avstand. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.
  - montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevd for dør
5. Polykarbonatplate
  - skal være minst 6 millimeter tykk
  - skal monteres på innsiden i tillegg til vanlig glass
  - skal ha festeanordninger som minst tilsvarer polykarbonatplatens styrke, for eksempel 6 millimeter gjennomgående bolter med ikke over 20 centimeter avstand. Det må benyttes store stoppskiver eller

langsgående flatjern. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

- montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevd for dør.

6. Bom

- skal være av stål og tilfredsstillende: Utvendig: Minst 60 x 10 millimeter eller tilsvarende styrke
Innvendig: Minst 50 x 8 millimeter eller tilsvarende styrke
- skal være festet slik at det tilsvarer bommens styrke. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.
- skal låses med FG-godkjent hengelås. Det skal benyttes minimum klasse 2 innvendig og minimum klasse 3 utvendig.
- skal ha hengelåsbeslag av stål, og beslaget skal ha samme styrke og dimensjon som hengelåsbøylen
- skal være slik at beslagets og hengelåsens bøyle skal fylle hverandre utvendig,
- skal ha hengelåsbeslag som er slik konstruert at det beskytter låser

7. Hengelåsbeslag

- skal være FG-godkjent og ha samme klasse som hengelåsen. Dette gjelder klasse 3, 4 og 5.
- skal være festet til karm eller vegg i henhold til produsentens anvisninger. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

8. Bakkantbeslag

skal være slik utformet at det sammen med hengsler med mer gir døren samme motstandskraft mot oppbryting på hengselsiden (bakkant) som på låssiden.

9 Følgene av å gi feil opplysninger

Forsikringstaker, forsikrede og sikrede har plikt til å gi riktige og fullstendige opplysninger til selskapet ved avtaleinngåelse, fornyelse og krav om erstatning.

Er opplysningsplikten forsømt, kan rett til erstatning bli redusert eller bortfalle.

Ved svik bortfaller retten til erstatning.

Ved svik bortfaller også eventuell rett til refusjon av premie. Denne bestemmelsen gjelder i tillegg til forsikringsavtaleloven. Tilgodepremie for gjenstående del av forsikringstiden reguleres av punkt 7.1.

Dersom opplysningsplikten er forsømt, kan selskapet si opp forsikringen med 14 dagers varsel.

Ved svik kan selskapet si opp enhver forsikringsavtale det har med forsikringstakeren med øyeblikkelig virkning.

Se forsikringsavtalelovens kapittel 4 og § 8-1 for skadeforsikring og kapittel 13 og § 18-1 for personforsikring.

10 Grov uaktsomhet og forsett

Har forsikrede eller sikrede grovt uaktsomt eller forsettlig fremkalt eller medvirket til et forsikringstilfelle, kan erstatningen settes ned eller falle bort.

For ansvarsforsikring og livsforsikring gjelder særskilte regler i forsikringsvilkår eller lovgivning.

For skadeforsikring gjelder også identifikasjonsbestemmelsene, se punkt 12.

Se forsikringsavtalelovens § 4-9 for skadeforsikring og § 13-8 og § 13-9 for personforsikring, samt lov om yrkesskadeforsikring § 14.

11 Vinningsforbud

Forsikring skal ikke føre til vinning, men skal erstatte det økonomiske tap som virkelig er lidt innenfor rammen av forsikringsavtalen. Forsikringssummen er intet bevis for tingens eller interessens verdi.

12 Betydningen av andres handlinger (identifikasjon)

Selskapet har i noen grad inntatt i forsikringsavtalen bestemmelser om at den som ellers ville hatt rett til erstatning, vil måtte bære konsekvensene av handlinger begått av andre (identifikasjon).

Se forsikringsavtalelovens § 4-11 for

skadeforsikring.

13 Frist til å melde krav om erstatning

Hendelser som kan medføre erstatningskrav, skal snarest meldes til selskapet. Avhengig av forsikringstype kan rett til erstatning falle bort dersom kravet ikke er meldt til selskapet innen ett år etter at den som har rett til erstatning fikk kunnskap om grunnlaget for erstatningskravet.

Se forsikringsavtalelovens § 4-10, § 8-5 og § 8-6 for skadeforsikring og § 13-11, § 18-5 og § 18-6 for personforsikring.

14 Skjønn

Ved forsikring av ting eller interesse gjelder følgende bestemmelser om skjønn ved skade.

Fastsettelse av erstatningsgrunnlag og verdier, og spørsmål i forbindelse med beregning av avbruddstap, avgjøres ved skjønn dersom sikrede eller selskapet krever det.

Skjønn avgis av sakkyndige og uheldede personer. Hver av partene velger en skjønnsmann. Dersom en av partene ønsker det, kan det velges særskilt skjønnsmann for bestemte ting ved avbruddstap for bestemte spørsmål.

Har den ene av partene skriftlig underrettet den andre om sitt valg, plikter den andre innen en uke etter at det er mottatt underretning å meddele om hvem som velges. For skjønn velger skjønnsmennene en oppmann. Hvis en av partene forlanger det, skal denne være bosatt utenfor partenes hjemsted og utenfor den kommune hvor forsikringstilfellet har inntruffet. Unnlater en av partene å velge skjønnsmann, oppnevnes denne av tingretten i den rettskrets hvor skjønn foretas. Blir skjønnsmennene ikke enige om oppmann, oppnevnes denne på samme måte.

Skjønnsmennene skal innhente de opplysninger og foreta de undersøkelser som de anser nødvendige. De plikter å avgi sitt skjønn på grunnlag av forsikringsavtalen. Skjønnsmennene foretar verdsettelsen, besvarer spørsmålene ved avbruddstap, uten at oppmannen tilkalles. Blir de ikke enige, tilkalles oppmannen, som etter de samme

regler avgir sitt skjønn over de punkter som skjønnsmennene er uenige om. Blir oppmannen tilkalt, beregnes erstatningen på grunnlag av dennes skjønn. Erstatningen skal likevel ikke ligge utenfor de grenser som skjønnsmennenes ansettelse medfører.

Partene betaler hver sin skjønnsmann. Honorar til oppmannen og mulige andre omkostninger ved skjønn bæres med en halvpart på hver. Ved skjønn overfor privatkunder som gjelder tingskade knyttet til privat forsikring, hvor det er selskapet som krever skjønn, betaler selskapet alle skjønnskostnader. Skjønnets verdsettelse er bindende for begge parter.

15 Følger av krig og krigslignende tilstander

Forsikringen dekker ikke skade, forverring av skade eller dødsfall som direkte eller indirekte skyldes eller står i sammenheng med krigslignende handlinger (enten krig er erklært eller ikke), opprør eller lignende alvorlige forstyrrelser av offentlig orden, dersom dette ikke er avtalt skriftlig.

Forsikringen dekker ikke skader inntruffet under krig eller alvorlig uro i områder hvor det er krig/uro når forsikrede reiser inn i området/landet, dersom dette ikke er avtalt skriftlig. Opplysninger om slike områder kan fås ved henvendelse til selskapet.

På reiser i utlandet dekker forsikringen likevel krigsrisiko når forsikrede allerede befinner seg i et område hvor det bryter ut krig eller alvorlige uroligheter. Forsikringen gjelder i inntil 6 uker fra dette tidspunkt.

Se forsikringsavtalelovens § 4-6.

16 Skade ved terrorhandlinger

Denne dekningsbegrensningen gjelder ikke for personskade som går inn under Bilansvarsloven, Lov om yrkesskadeforsikring, for reiseforsikring eller for personforsikringer

Beløpsbegrensning

Selskapets samlede ansvar for alle erstatningsmessige skadetilfeller som direkte eller indirekte skyldes eller står i sammenheng med terrorhandling, er begrenset til maksimalt *kr 100 millioner* ved en og samme hendelse,

og er begrenset til *kr 300 millioner* per kalenderår totalt for alle hendelser. Sumbegrensningene gjelder ansvaret etter alle forsikringsavtaler i selskapene til sammen.

Med en og samme hendelse forstås alle skadetilfeller som inntreffer innenfor et tidsrom av 48 timer, regnet fra første skadetilfelle og som direkte eller indirekte skyldes eller står i sammenheng med terrorhandling. Overstiges sumbegrensningen per hendelse, må alle erstatningsberettigede ta en forholdsmessig reduksjon av erstatningsbeløpet.

Unntak

For følgende objekter/interesser dekkes uansett ikke skade som direkte, eller indirekte er en følge av terrorhandling:

- dammer, tuneller, broer, flyplasser, jernbanestasjoner, kraftverk, bygninger med mer enn 25 etasjer
- objekter/interesser utenfor Norden

17 Farlig spredning av biologiske eller kjemiske substanser med mer

Selskapet dekker ikke skade eller tap som følge av farlig spredning av biologiske eller kjemiske substanser eller skade eller tap forårsaket av raketter, atomvåpen eller radioaktiv stråling, dersom dette ikke er avtalt skriftlig.

Denne dekningsbegrensningen gjelder ikke for personskade som går inn under *bilansvarsloven*, *lov om yrkesskadeforsikring*, for reiseforsikring eller for personforsikringer.

18 Forsikringsselskapenes felles registre

18.1 Forsikringsselskapenes sentrale skaderegister

Alle skader som meldes et forsikringsselskap, kan registreres i "Forsikringsselskapenes sentrale skaderegister" (FOSS) eller i ROFF (se punkt 18.2). Når et forsikringsselskap melder en skade til registeret, får selskapet automatisk oversikt over fødsels- eller organisasjonsnummer, saksnummer, bransjekode, selskap, skadetype, dato og

saksbehandlers initialer for alle skader som tidligere er meldt på samme kunde, også skader i andre forsikringsselskap. Det er ikke mulig for selskapene å hente ut informasjon fra registeret annet enn ved registrering av skade. Registeret er ikke tilgjengelig for andre. Registrerte skader slettes etter 10 år.

Forsikringstaker har innsynsrett i registeret etter *personopplysningslovens § 18*. Dersom slikt innsyn ønskes, må skriftlig anmodning sendes selskapet eller Finansnæringens Servicekontor, Postboks 2473 Solli, 0202 Oslo.

18.2 Register for forsikringssøkere og forsikrede

Dersom forsikringssøkerens/forsikredes helseopplysninger medfører tilleggspremie, reservasjon eller avslag, vil navn, fødselsnummer, selskapets navn og registreringsdato registreres i "Register for forsikringssøkere og forsikrede" (ROFF). I tillegg registreres søknader om uføreerstatning. Registeret benyttes av forsikringsselskaper tilknyttet Finansnæringens Fellesorganisasjon (FNO) for å sikre at helsebedømmelsen blir korrekt og at opplysningsplikten overholdes. Registreringer blir slettet etter 10 år.

Forsikrede har innsynsrett i registeret etter *personopplysningslovens § 18*. Dersom slikt innsyn ønskes, må skriftlig anmodning sendes selskapet eller Finansnæringens Fellesorganisasjon, Postboks 2473 Solli, 0202 Oslo.

18.3 Register over livsforsikring og pensjon

Finansnæringens Fellesorganisasjon (FNO) har et register over livsforsikringer og pensjoner. Formålet med registeret er at forsikrede og etterlatte lettere skal finne opplysninger om hvor forsikrede har en livsforsikring eller en pensjonsavtale. For denne livsforsikringen/pensjonsavtalen blir følgende registrert: navn, fødselsnummer, referansenummer og navnet på finansinstitusjonen.

Ved å henvende seg til Finansnæringens Fellesorganisasjon kan forsikrede/etterlatte få en oversikt over hvilke finansinstitusjoner som har en livsforsikring/pensjonsavtale registrert på forsikrede. Ved ønske om mer informasjon

om den enkelte livsforsikring/pensjonsavtale må man ta direkte kontakt med den aktuelle finansinstitusjonen.

Den som ønsker å reservere seg mot å stå oppført i registeret, må henvende seg skriftlig til Finansnæringens Fellesorganisasjon, Postboks 2473 Solli, 0202 Oslo. En slik reservasjon vil gjelde alle opplysninger om vedkommende i registeret.

19 Norske lover og domstoler

Norsk lovgivning gjelder for forsikringsavtalen i den utstrekning dette ikke er i strid med lov av 27. november 1992 nummer 111 om lovvalg i forsikring.

Tvister etter forsikringsavtalen avgjøres ved norsk domstol, med mindre det er i strid med ufravelige regler i gjeldende lovgivning.

20 Valuta

Premier, erstatninger og renter beregnes og gjøres opp i norske kroner, NOK, hvis ikke annet er avtalt.

21 Renter ved erstatningsoppgjør

Renter beregnes i overensstemmelse med forsikringsavtalelovens § 8-4 og § 18-4.

Forsømmer den berettigede å gi opplysninger eller utlevere dokumenter, kan han eller hun ikke kreve renter for den tid som går tapt ved dette. Det samme gjelder hvis den berettigede urettmessig avviser fullt eller delvis oppgjør.

22 Nemndbehandling

Dersom det oppstår tvist mellom forsikringstaker/sikrede/forsikrede og selskapet, kan hver av partene kreve nemndbehandling for å løse tvisten, jmfør forsikringsavtaleloven § 20-1. Nærmere opplysning om dette kan fås hos selskapet, Finansnæringens Fellesorganisasjon eller Finansklagenemnda.

23 Reklamasjon og klage

Dersom du mener selskapet har gjort feil i saker som gjelder forsikringsavtalen eller erstatningsoppgjør, kan du kontakte:

kundeombud@landbruksforsikring.no

Kundeombud
Landbruksforsikring
Postboks 1897 Vika
0124 Oslo

Finansklagenemnda
Postboks 53 Skøyen
0212 Oslo
E-post: firmapost@finkn.no

Det er gratis å henvende seg dit.

24 Definisjoner

Arbeidsuførhet

Nedsatt arbeidsevne på grunn av sykdom, skade eller lyte.

Begunstiget

Forsikringstaker kan oppnevne en eller flere personer som begunstiget. Begunstigede gis retten til hele eller deler av forsikringsoppgjøret dersom forsikringen kommer til utbetaling. For noen typer forsikringer kan begunstigelsen gjøres endelig. I så fall kan ikke forsikringstaker disponere over forsikringen til skade for den som er begunstiget uten dennes samtykke.

Hvis samboer er oppnevnt som begunstiget uten å være navngitt, skal slik samboer forstås som en person avdøde, på dødsfallstidspunktet, levde sammen med i et ekteskapsliknende forhold og de to har hatt felles folkeregistrert bostedsadresse de siste to år, eller den person som har felles barn og felles bolig med forsikrede. En person regnes ikke som samboer dersom det på dødsfallstidspunktet forelå forhold som var til hinder for at lovlig ekteskap kunne inngås, eller at det er åpenbart at et faktisk samlivsbrudd har funnet sted på et tidligere tidspunkt.

Ektefelle

Den person forsikrede lovformelig er gift med. En person regnes ikke lenger som ektefelle når det er gitt bevilling til eller er avsagt dom for separasjon eller skilsmisse. Dette gjelder selv om avgjørelsen ikke er rettskraftig eller endelig.

Likestilt med ektefelle regnes registrert partner, Jamfør lov om ekteskap av 4. Juli 1991 nummer 47.

Eneforsørger

Med eneforsørger menes person som ikke har ektefelle/samboer og som alene har omsorgen for barnet (barna).

Familie

Til familie regnes sikredes foreldre, barn, søsken og deres ektefeller, samt sikredes ektefelle eller samboer.

FG godkjent

Godekjent av Forsikringssselskapenes Godkjennelsesnevnd.

Formuesskade

Med formuesskade menes økonomisk tap som ikke er oppstått som følge av skade på person eller ting.

Forsikrede

Den hvis liv eller helse forsikringen er knyttet til.

Forsikringstaker

Den som inngår en forsikringsavtale med selskapet.

Forsikringstilfelle

Et forsikringstilfelle inntreffer når alle forutsetninger som utløser rettigheter etter forsikringen foreligger.

Forurensning

Med forurensning forstås:

- tilførsel av fast stoff, væske eller gass til luft, vann eller til grunnen
- støy og rystelser
- lys og annen stråling i den utstrekning forurensningsmyndighetene bestemmer
- påvirkning av temperaturen

Som forurensning regnes også noe som kan føre til at tidligere forurensning blir til økt skade eller ulempe, eller som sammen med miljøpåvirkning som angitt foran, er eller kan bli til skade eller ulempe for miljøet.

G-beløp

Med G menes grunnbeløpet i folketrygden.

Konstateringstidspunktet

Med konstateringstidspunktet menes det tidspunkt forsikrede enten:

- døde av skaden eller sykdommen uten å ha søkt legehjelp
- første gang søkte legehjelp for skaden/sykdommen, eller
- første gang meldte krav til selskapet på grunn av skaden eller sykdommen

Kontraktsansvar

Med kontraktsansvar menes erstatningsansvar som alene bygger på tilsagn, avtale, kontrakt eller garanti, herunder, men ikke begrenset til:

- ansvar som går utover hva som følger av alminnelig erstatningsrett, men som sikrede ved kontrakt, avtale eller garanti likevel har påtatt seg å bære
- ansvar som sikrede endelig må bære fordi sikrede har gitt avkall på sin rett til regress
- ansvar sikrede etter inntruffet skade har gitt tilsagn om å dekke til tross for at dette går utover hva sikrede kunne pålegges etter alminnelig erstatningsrett
- ansvar for skade som skyldes at sikredes ytelse i henhold til kontrakt eller avtale er mangelfull, forsinket eller har uteblitt
- ansvar for skade som skyldes kontraktsforhold voldes på sikredes eget arbeid, ytelse eller entrepris eller på ting sikrede har solgt og ikke endelig levert
- kostnader ved tilkomstarbeider for å reparere eller skifte ut leverte produkter, eller utføre arbeidsoppgaven
- kostnader ved omlevering, etterlevering eller reparasjon

Medisinsk invaliditet

Varig legemlig, eller varig legemlig og samtidig psykisk, funksjonstap uavhengig av yrke eller arbeidsevne.

Samboer

Person som forsikrede har levd sammen med i et ekteskapsliknende forhold, hvis det fremgår i Folkeregisteret at vedkommende har hatt samme bopel som forsikrede i de siste 2 år, eller person som har felles bopel og felles barn med forsikrede. Dette gjelder likevel ikke dersom det på det tidspunkt forsikringstilfellet inntrådte, forelå forhold som var til hinder for at lovlig ekteskap kunne inngås.

SDR

SDR (Special Drawing Right) er en "kunstig" valuta som brukes av IMF (International Monetary Fund) for interne regnskapsmessige formål. Per 1.3.2014 var 1 SDR = NOK 9,25.

Sikrede

Den som etter forsikringsavtalen vil ha krav på

erstatning eller forsikringssum. I ansvarsforsikring er sikrede den hvis erstatningsansvar er dekket.

Skade

Med skade forsås den fysiske skade på person eller ting.

Personskade anses inntruffet hvis død, skade eller sykdom påført person.

Med tingskade forstås tap av eller fysisk skade påført ting (herunder dyr og fast eiendom).

Økonomisk tap påført tredjemann som følge av den fysiske skaden, regnes som en del av denne.

Terror

Med terrorhandling forstås enhver skadevoldende handling som fremstår å ha hatt til hensikt å forårsake alvorlig person- eller tingskade eller annet betydelig tap for å øve innflytelse på politiske, religiøse eller andre ideologiske organer eller for å fremkalle frykt i befolkningen.

Tvist

Med tvist forstås at et krav er fremsatt og bestridt, helt eller delvis - muntlig eller skriftlig. Vedvarende taushet hos motpart vil kunne ansees som tvist.

En tvist er ikke å anse som flere tvister selv om saken består av flere individuelle spørsmål som fremmes i flere saksanlegg.

I vurderingen av hva som er rimelige og nødvendige utgifter er tvistelovens kapittel 20, Regler for god advokatskikk og Advokatforeningens salærveiledning, retningsgivende.

Ulykkesskade

Skade på kroppen forårsaket av en plutselig ytre fysisk hendelse (ulykkestilfelle) som inntreffer i forsikringstiden.

Varme arbeider

Med varme arbeider forstås bygge-, installasjons-, monterings-, demonterings-, reparasjons-, vedlikeholds-, og lignende arbeider hvor det benyttes åpen ild, oppvarming, sveise-, skjære-, lodde- og/eller slipeutstyr.

Yrkesskade/yrkessykdom

Med yrkesskade og yrkessykdom forstås legemsskade og sykdom som omfattes av § 10 og § 11 i lov om yrkesskadeforsikring av

16. juni 1989 nummer 65, det vil si skade og sykdom som forsikrede påføres i arbeid på arbeidsstedet i arbeidstiden når det er:

- skade og sykdom forårsaket av arbeidsulykke (yrkesskade)
- skade og sykdom som i medhold av folketrygdloven av 28. februar 1997 § 13-4 er likestilt med yrkesskade
- annen skade og sykdom, dersom denne skyldes påvirkning fra skadelige stoffer eller arbeidsprosesser

Belastningslidelser regnes ikke som yrkesskade/yrkessykdom.